

نيڪ بڻجڻ جو نسخو

پندرھين صدي جي عظيم علمي ۽ روحاني شخصيت

شيخ طريقت، امير اهل سنت، بانيءِ دعوت اسلامي، حضرت علامہ
ذات برڪت اہم عالميہ

مولانا ابوبلال محمد الياس عطار قادري رضوي

هن پرفتن دور ۾ نيڪيون ڪرڻ ۽ گناهن ۽ ڏوهن کان بچڻ جي
طريقن تي مشتمل شريعت ۽ طريقت جو جامع مجموعو

52 مَدَنِي اِنْعَامَات

(جیل جي قیدین لاءِ)

سوال جواب جي صورت ۾ عطا فرمايا آهن، انهن جي مطابق آساني سان عمل
ڪرڻ جو طريقو آخر ۾ ڏنو ويو آهي، وڌيڪ معلومات جي لاءِ مڪتبه المدينه
جي ڪنهن شاخ تان ڪتاب **جنت ڪي طلب گارو ڪي لڏي مدني گلدستي**
طلب فرمائي سگهو ٿا.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مدني وضاحتون

مدني انعامات جي وضاحتن ۽ رعايتن جي باري ۾ سوالن جي جوابن لاءِ تنظيمي طور تي چار قاعدا مقرر ڪيا ويا آهن.

قاعدو نمبر 1: ڪجهه مدني انعام ”جُزئيات“ تي مشتمل آهن.

مثال طور: تَهَجُّد، اِشراق، چاشت ۽ اَوَابِين وارو مدني انعام، هن مدني انعام ۾ 4 جُز آهن، تنهنڪري اهڙا مدني انعام اڪثرتي عمل ٿيڻ جي صورت ۾ تنظيمي طور تي عمل مڃيو ويندو.

(اڪثر مان مراد اڌ کان وڌيڪ مثال طور 100 مان 51 اڪثر چورائيندو)

قاعدو نمبر 2: ڪجهه مدني انعام اهڙا آهن جن تي ڪنهن ڏينهن عمل نه ٿيڻ جي صورت ۾ تنظيمي طور تي ٻئي ڏينهن عمل جي ترغيب آهي.

مثال طور: فيضان سنّت جا چار صفحا، 313 پيرا درود شريف پڙهڻ يا ڪنزالايمان شريف مان گهٽ ۾ گهٽ 3 آيتن جي تلاوت (ترجمي ۽ تفسير سان گڏ) ڪرڻ کان محرومي رهي. اهڙي صورت ۾ جيترا ڏينهن ناغو ٿيو، بعد وارن ڏينهن ۾ رهجي ويل ڏينهن جو حساب لڳائي اوترا ئي پيرا عمل ڪرڻ تي تنظيمي طور تي عمل مڃيو ويندو.

قاعدو نمبر 3: ڪجهه مدني انعام اهڙا آهن جن تي عمل جي عادت بڻائڻ ۾ وقت لڳندو آهي.

مثال طور: تهڪ لڳائڻ، تون تون ڪرڻ کان بچڻ ۽ نگاهون جهڪائي هلڻ جي عادت بڻائڻ وارا مدني انعام، اهڙن مدني انعامن تي ڪوشش جي دوران عمل مڃيو ويندو. (ڪوشش ڪرڻ جي لاءِ ضروري آهي ته گهٽ ۾ گهٽ ڏينهن ۾ 3 ڀيرا عمل ڪري)

قاعدو نمبر 4: ڪجهه مدني انعام اهڙا آهن جن تي صحيح عذر (يعني حقيقي مجبوري) جي سبب عمل جي ڪا به صورت نه هجي تڏهن به تنظيمي طور تي ان تي عمل مڃيو ويندو.

سنڌي ترجمو پيشڪش

مجلس تراجم (دعوت اسلامي) هن رسالي جو آسان سنڌي ۾ ترجمو ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي پيشي نظر اچي ته **مجلس تراجم** کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار بڻجندؤ.

رابطي جي لاءِ: **مڪتب مجلس تراجم** (دعوت اسلامي)

عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران

پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

فون نمبر: 021-34921389-90-91

E-mail: majlistarajim@dawateislami.net

يوميه 41 مدني انعامات

پھريون درجو 14 مدني انعامات

(1) ڇا اڄ توهان ڪجهه نه ڪجهه جائز ڪمن کان پهريان سٺيون سٺيون نيتون ڪيون، ۽ گهٽ ۾ گهٽ ٻن جڻن کي ان جي ترغيب ڏياري؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(2) ڇا اڄ توهان پنج ئي نمازون پڙهيون؟ ۽ هر نماز پڙهڻ کان پهرين ڪنهن هڪ مسلمان قيدي کي (نرمي سان) نماز جي دعوت ڏئي؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(3) ڇا اڄ توهان پنج وقتي نمازن کان پوءِ ۽ سمهڻ وقت گهٽ ۾ گهٽ هڪ پيرو آية الكرسي، سورة الاخلاص ۽ تسبيح فاطمه رضي الله تعالى عنها پڙهي؟ ۽ رات ۾ سورة الملك پڙهي يا ٻڌي ورتي؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(4) ڇا اڄ توهان اذان جو آواز ٻڌڻ تي ڳالهه بوليه، گهمڻ، ڦرڻ، ڪڻڻ، رڪڻ، وغيره تمام ڪم ڪار ڇڏي اذان ۽ اقامت جو جواب ڏنو؟ (جيڪڏهن پهريان کان ڪائي پي رهيا آهيو ۽ اذان شروع ٿي وڃي ته ڪاٺ پيئڻ جاري رکي سگهو ٿا)

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(5) ڇا اڄ توهان ايندي ويندي يا سلام ڪرڻ جي موقعي تي بيٺل يا ويٺل مسلمانن کي سلام ڪيو؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(6) ڇا اڄ توهان هر ننڍي وڏي کي تون چئي مخاطب ڪيو يا توهان چئي؟ ۽ هر هڪ سان گفتگو جي دوران هونءَ چئي ڳالهايو يا جي چئي؟ (”توهان“ چوڻ ۽ ”جي“ چوڻ صحيح جواب آهي)

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(7) اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ جي معنيٰ آهي الله چاهيو ته، ۽ حديثن ۾ ان جي چوڻ جي ترغيب آهي ڇا توهان پڪي ارادي سان هر جائز ڳالهه جي نيت ڪرڻ وقت اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ جا مبارڪ الفاظ چيا يا نه؟ ۽ ڪنهن جي حال احوال پڇڻ تي شڪايت ڪرڻ بدران اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلَى كُلِّ حَال (يعني هر حال ۾ الله عَزَّوَجَلَّ جو شڪر آهي) ۽ ڪنهن نعمت کي ڏسي ڪري مَا شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ (يعني جيڪا الله عَزَّوَجَلَّ جي مرضي) چيو؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(8) ڇا اڄ توهان هر پيري سلام جو جواب ايتري وڏي آواز سان ڏنو جو سلام ڪرڻ واري ٻڌي ورتو ۽ ڇڪ ڏيڻ واري جي اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ چوڻ تي به فوراً ايتري آواز سان جواب ۾ يَزُحْمُكَ اللّٰهُ چيو جو ان ٻڌي ورتو؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(9) ڇا اڄ توهان هت ڏوئي سنّت مطابق ويهي پردي ۾ پردو ڪري، بِسْمِ اللّٰه ۽ دعائون پڙهي کاڌو کاڌو؟ ۽ پيٽ جو قفلِ مدينه لڳائڻ (يعني خواهش ۽ بڪ کان گهٽ کائڻ) جي ڪوشش ڪئي؟ (زهي نصيب! روزانو گهٽ ۾ گهٽ 12 منٽ پيٽ تي پڙهڻ جي سعادت نصيب ٿي وڃي)

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(10) ڇا اڄ توهان فيضانِ سنّت جا ٻه درس (مسجد/ بيرڪ ۾) ڏنا يا ٻڌا؟ ڇا اڄ توهان گهٽ ۾ گهٽ 313 ڀيرا درود شريف پڙهيو؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(11) ڇا اڄ توهان مدرسة المدينه (بالغان) ۾ پڙهيو، يا پڙهايو؟ ۽ ڏينهن جو اڪثر حصو باوضو رهيا؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(12) ڇا اڄ توهان 12 منٽ مڪتبه المدينه جي شايع ٿيل ڪنهن اصلاحي ڪتاب ۽ فيضانِ سنّت مان ترتيبوار گهٽ ۾ گهٽ ٻه صفحا (درس کان علاوه) پڙهيا يا ٻڌيا؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(13) ڇا اڄ توهان مڪمل ڏيان سان گهٽ ۾ گهٽ 12 منٽ فڪرِ مدينه (يعني پنهنجي اعمال جو محاسبو) ڪندي جن جن ”مدني انعامات“ تي عمل ٿيو رسالي ۾ ان جا خانا ڀريا؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(14) ڇا اڄ توهان گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو (بهتر هي آهي ته سمهڻ کان اڳ ۾) **صلوة التوبه** پڙهي سڄي ڏينهن جي بلڪ پوئين تمام گناهن کان توبه ڪري ورتي؟ ۽ خدانخواستہ گناه ٿيڻ جي صورت ۾ فوراً توبه ڪري آئندہ اهي گناه نہ ڪرڻ جو عهد ڪيو؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

ٻيون درجو 14 مدني انعامات

(15) ڇا اڄ توهان ننڊ مان اُٿڻ کان پوءِ بسترو ۽ لاهڻ کان پوءِ لباس ويڙهي رکيو؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(16) ڇا اڄ توهان فجر، ظهر، عصر ۽ عشاء جي **سنت قبله** (جماعت شروع ٿيڻ کان پهرين) ۽ فرضن کان بعد وارا نفل ادا فرمايا؟ (نفل درس ۽ بيان کان بعد بہ پڙهي سگهجن ٿا)

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(17) ڇا اڄ توهان **تَهَجُّد**، **اشراق**، **چاشت** ۽ **اوابين** جي نماز ادا فرمائي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(18) ڇا اڄ توهان **ڪنز الایمان** مان گهٽ ۾ گهٽ ٽي آيتون (ترجمي ۽ تفسير سان) تلاوت ڪرڻ يا ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪئي؟ ۽ گهٽ ۾ گهٽ هڪ هڪ ڀيرو **تَحِيَةُ الْوُضُو** ۽ **تَحِيَةُ الْمَسْجِد** ادا فرمائي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(19) ڇا اڄ توهان گهٽ ۾ گهٽ ٻن قيدي اسلامي ڀائرن کي انفرادي ڪوشش ذريعي مدرسي ۾ پڙهڻ، ۽ مدني انعامات تي عمل ڪرڻ جي ترغيب ڏياري؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(20) ڇا اڄ توهان جيل جي قانونن تي عمل ڪندي انتظاميه سان (شريعت جي دائري ۾ رهي ڪري) تعاون ڪيو يا نه؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(21) ڇا اڄ توهان ٻين جون شيون (مثلاً چادر، قلم وغيره) بنا اجازت وٺڻ جي استعمال ته نه ڪيون؟ (صرف پنهنجون شيون استعمال ڪيو ۽ ضرورت جي شيءِ نشاني لڳائي پاڻ وٽ محفوظ رکيو ۽ ٻين کي به ان جي ترغيب ڏيو ته جيئن شين جي ملڻ تي مالڪ جي سڃاڻپ ڪرڻ ممڪن ٿئي)

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(22) ڪنهن مسلمان کان بُرائي صادر ٿي وڃي ۽ اصلاح جي ضرورت محسوس ٿئي ته تحريري طور تي يا سڌو سنئون ملي ڪري (ٻنهي صورتن ۾ نرمي سان) سمجهاڻڻ جي ڪوشش ڪئي يا معاذالله بنا شرعي اجازت ڪنهن ٻئي تي اظهار ڪري غيبت جو گناهه ڪيهره ته نه ڪري ويندو؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(23) ڇا اڄ توهان ڀردي ۾ ڀرڊو ڪيو؟ ۽ مٽي کي ڍڪڻ لاءِ ٽوپي يا عمامو پائڻ جو معمول بڻايو؟ ۽ ويهڻ ۾ اڪثر قبلي ڏانهن منهن ڪرڻ جي سنت ادا ڪرڻ جي سعادت ماڻي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(24) اڄ توهان ڪنهن تي ڪاوڙ اچڻ جي صورت ۾ خاموش رهي غصي جو علاج فرمايو يا ڳالهائڻ شروع ڪري ڏنو؟ ۽ پڻ درگذر کان ڪم ورتو يا انتقام (يعني بدلو وٺڻ) جو موقعو ڳوليندا رهيا؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(25) ڇا اڄ توهان ڪنهن کان اهڙا فضول سوال ته نه ڪيا جن جي ذريعي مسلمان عموماً ڪوڙ جي گناهه ۾ مبتلا ٿي ويندا آهن. (مثلاً اها ڳالهه پڇڻ ته توهان کي منهنجي ڳالهه بري ته نه لڳي؟ يا اوهان مون کان ناراض ته نه آهيو)

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(26) ڇا اڄ توهان T.V تي فلمون ڊراما ۽ گانا ٻاجا يا گناهن پريون خبرون ڏسڻ يا ٻڌڻ کان بچيا؟ ۽ پڻ اکين جي حفاظت جي عادت بڻائڻ لاءِ سمهڻ جي وقتن کان علاوه گهٽ ۾ گهٽ 12 منٽ اڪيون بند رکيون؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(27) اڄ توهان ڪنهن تي تهمت لڳائي يا ڪنهن به طرح ڪنهن مسلمان جي عزت ته خراب نه ڪئي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(28) اڄ توهان گهٽ ۾ گهٽ هڪ رسالو پڙهيو يا ٻڌو؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

ٽيون درجو 13 مدني انعامات

(29) ڇا اڄ توهان ٻئي جي ڳالهه اطمینان سان ٻڌڻ بدران ان جي ڳالهه ڪٿي پنهنجي ڳالهه ته شروع نه ڪري ڇڏي؟ ۽ ڳالهه سمجهي وڃڻ جي باوجود بي اختيار هونءَ؟ جي؟ يا ڇا؟ وغيره ڳالهائي يا ڀرن يا چهرې جي اشاري سان ٻين کي خوامخواه پنهنجي ڳالهه ڏهرائڻ جي زحمت نه ڏني؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(30) ڇا اڄ توهان صدا۽ مدينه لڳائي؟ (اسلامي ڀائرن کي نماز فجر جي لاءِ جڳائڻ کي صدا۽ مدينه چئبو آهي)

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(31) ڇا اڄ توهان کي ڪوڙ، غيبت، ڳفلي، حسد، تڪبر ۽ وعدي خلافي ۽ ٻين مُهلڪات (ظاهري ۽ باطني گناهن) کان بچڻ ۾ ڪاميابي حاصل ٿي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(32) قرضدار هجڻ جي صورت ۾ (استطاعت هوندي) قرض ڏيندڙ جي اجازت کان سواءِ قرض جي ادائگي ۾ دير ته نه ڪئي؟ ۽ ڪنهن کان عاريتاً (يعني عارضي طور تي) ورتل شيءِ ضرورت پوري ٿيڻ تي مقررہ مدت اندر واپس ڪري ڇڏي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(33) ڇا اڄ توهان ڪنهن مسلمان جي عيبن جي خبر پوڻ تي ان جي پردہ پوشي ڪئي يا (بنا شرعي مصلحت جي) ان جو عيب ظاهر ڪيو؟ ۽ ڪنهن جي راز جي ڳالهه (ان جي اجازت کان سواءِ) ڪنهن ٻئي سان ڪري خيانت ته نه ڪئي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(34) ڇا توهان (بنا شرعي مصلحت جي) ڪنهن هڪ يا چند سان ذاتي دوستي لڳائي رکي آهي يا سڀني سان هڪ جهڙا تعلقات رکيا آهن؟ (مشاهدو هي آهي ته في زمانه عام طور ذاتي دوستيون ۽ گروپ بنديون نيڪي جي ڪمن جي ترقي ۾ رڪاوٽ بڻجن ٿيون)

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(35) ڇا اڄ توهان نماز ۽ دعا جي دوران خُشوعُ ۽ خُضوعُ پيدا ڪرڻ جي ڪوشش فرمائي؟ ۽ پڻ دعا ۾ هٿ ڪٽڻ جي آداب جو لحاظ رکيو؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(36) ڇا اڄ توهان زبان جو قفل مدينه لڳائيندي فضول گوئي کان بچڻ جي عادت بڻائڻ جي لاءِ ڪجهه نه ڪجهه اشاري سان ۽ گهٽ ۾ گهٽ چار پيرا لکي ڳالهه ٻوله ڪئي؟

میزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(37) ڇا اڄ توهان مذاق، مسخري، ٽوڪ، دل آزاري ۽ تهڪ ڏيڻ کان بچڻ ۾ ڪاميابي حاصل ڪئي؟ ڪنهن جو نالو ته نه بگاڙيو؟ (ڪنهن کي سوئر، گڏهه، چور، ڊگهو، بندرو وغيره نه چوندا ڪريو، بنا اجازت شرعي ڪنهن مسلمان جي دل ڏڪائڻ ڪبيرو گناهه آهي)

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(38) ڇا اڄ توهان ضروري گفتگو به گهٽ ۾ گهٽ لفظن ۾ پوري ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي؟ ۽ پڻ فضول ڳالهه وات مان نڪري وڃڻ جي صورت ۾ فوراً پشيمان ٿي ذڪر و اذڪار ڪيو يا گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو درود شريف پڙهيو؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(39) ڇا توهان چهري تي ڏاڙهي سجائي؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(40) اڄ توهان ڪنهن سان گارگند، جهيڙو جهڳڙو ته ڪونه ڪيو؟ ۽ پڻ جيل جي ماحول کي سازگار بڻائڻ جي ڪوشش ڪئي؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(41) ڇا توهان پنهنجي ڪپڙن، بدن، بستري ۽ پنهنجي بيرڪ ۾ صفائي جو خيال رکيو؟ ۽ پڻ (شريعت جي دائري ۾ رهندي) جيل جي انتظاميه سان تعاون ڪيو؟

ميزان	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

(قفل مدینم کارکردگی) مدنی مہینو ۷ سال.....

تاریخ	لکي ڪري گفتگو	اشاري سان گفتگو	نگاهون ملائڻ بنا گفتگو	قفل مدینم عینک جو استعمال
	گهٽ ۾ گهٽ 12 ڀيرا	گهٽ ۾ گهٽ 12 ڀيرا	گهٽ ۾ گهٽ 12 ڀيرا	تقريباً 12 منٽ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
ٽوٽل				

هفتيوار 2 مدني انعامات

(42)	ڇا توهان هن هفتي سومر شريف (يا رهجي وڃڻ جي صورت ۾ ڪنهن به ڏينهن) جو روزو رکيو؟
(43)	ڇا توهان هن هفتي گهٽ ۾ گهٽ هڪ قيدي اسلامي ڀاءُ جي غمخواري ڪئي؟

ماهانه 3 مدني انعامات

(44)	ڇا توهان هن مهيني جي پهرين سومر شريف تي رسالو ”هاموش شهزادو“ جو مطالعو ڪري فضول ڳالهائڻ کان بچڻ جي عادت بڻائڻ جي لاءِ 25 ڪلاڪن جو قفل مدينه لڳايو؟ ۽ گذريل مدني مهيني جي مدني انعامات جو رسالو پري پنهنجي استاد کي جمع ڪرايو؟
(45)	ڇا توهان بالغ، نابالغ، ۽ نابالغ جي جنازي جون دعائون، ڄم (6) ڪلما، ايمان مفصل، ايمان مجمل، تڪبير تشريق ۽ تلبيم (يعني لَبَّيْڪَ) اهي سڀ ترجمي سان زباني ياد ڪيا آهن؟ ۽ پڻ هن مهيني جي پهرين سومر شريف تي (يا رهجي وڃڻ جي صورت ۾ ڪنهن ٻئي ڏينهن) اهي سڀ پڙهي ورتا آهن؟
(46)	ڇا توهان اذان ۽ ان کان پوءِ جي دعا قرآن شريف جون آخري ڏهه سورتون، دعائِ قنوت، التحيات، درود ابراهيم ۽ ڪا هڪ دعاءِ ماثوره اهي سڀ مخرج ۽ حروف جي صحيح اداڻگي سان زباني ياد ڪري ورتا آهن؟ ۽ پڻ هن مهيني جي پهرين سومر شريف (يا رهجي وڃڻ جي صورت ۾ ڪنهن ٻئي ڏينهن) اهي سڀ پڙهي ورتا آهن؟

سالنام 6 مدني انعامات

(47) ڇا توهان هن سال گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو امام غزالي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ جِي آخري ڪتاب منهاج العبادين مان توبه، اخلاص، تقويٰ، خوف ۽ رجا، عجب ۽ رياءَ، اڪ، ڪن، زبان، دل ۽ پيٽ جي حفاظت جو بيان پڙهي يا ٻڌي ورتو آهي؟	(47)
(48) ڇا توهان هن سال گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو بهار شريعت حصي 9 مان مُرُتد جو بيان، حصي 16 مان خريد ۽ فروخت جو بيان، والدين جي حقوق جو بيان، (جيڪڏهن شادي شده آهيو ته) حصي 7 مان محرمات جو بيان، ۽ حقوق الزَّوجين، حصه 8 مان ٻارن جي پرورش جو بيان، طلاق جو بيان، ظهار جو بيان ۽ طلاق ڪنايه جو بيان پڙهي يا ٻڌي ورتو؟	(48)
(49) ڇا توهان مَخارج سان خُرُوف جي صحيح اداڻگي سان گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو قرآن پاڪ ناظره ختم ڪيو آهي؟ ۽ وري هن سال دهرايو؟	(49)
(50) ڇا توهان اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ جِي ڪتاب تمهيد الايمان مع حاشيه ايمان کي پهچان، ۽ مڪتبه المدينه جا شايع ٿيل ڪتاب ”ڪفر به ڪلمات ڪي باري ۾ سوال جواب“ ۽ چنڊي ڪي ڪي سوال جواب پڙهي يا ٻڌي ورتا آهن؟	(50)
(51) ڇا توهان نماز جا احڪام مان نماز، وضو، غُسل ۽ تيمم جو طريقو پڙهي يا ٻڌي ورتو؟ ۽ پنهنجي ۽ نماز درست ڪري پنهنجي استاد صاحب کي ٻڌائي ڇڏي؟	(51)
(52) ڇا توهان هي رسالا (ظلم جو انجام، غصي جو علاج، قوم لوط جون تباه ڪاريون، مان سترڻ چاهيان ٿو، گناهن جو علاج، والدين جا حقوق،	(52)

احترام مسلم، خودکشي جو علاج، باحيا نوجوان، قبر جي پهرين رات،
قيامت جو امتحان، توبه کي روايات و حكايات) پڙهي يا ٻڌي ورتا آهن؟

”يا خدا! اسان کي متقي بڻاءِ“ جي اوڻيهه اڪرن جي نسبت سان گهر ۾ مدني ماحول بڻائڻ جا 19 مدني گل

﴿1﴾ گهر ۾ ايندي ويندي وڏي آواز سان سلام ڪريو ﴿2﴾ والد يا والده کي
ايندو ڏسي تعظيمًا اُٿي بيهو ﴿3﴾ ڏينهن ۾ گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو اسلامي ڀاءُ
والد صاحب ۽ اسلامي پينرون ماءُ جا هٿ ۽ پير چمن ﴿4﴾ والدين جي سامهون
آواز هلڪو رکڻ، انهن سان اڪيون هرگز نه ملايو. نظر جهڪائي ڳالهه ٻولهه
ڪريو ﴿5﴾ سندن سونپيل هر اهو ڪم جيڪو خلافِ شرع نه هجي فوراً ڪري
ڇڏيو ﴿6﴾ سنجيدگي اپنايو، گهر ۾ تون تون، مان مان، اڙي، اوئي، ۽ مذاق
مَسخري ڪرڻ، ڳالهه ڳالهه تي ڪاوڙ ڪرڻ، کاڌي مان عيب ڪڍڻ، ننڍن ڀائرن
پينرن کي دڙڪا ڏيڻ، مارڻ گهر جي وڏن سان الجهڻ، بحث وغيره ڪرڻ جون
جيڪڏهن اوهان جون عادتون هجن ته بلڪل رويو تبديل ڪيو، ۽ هر هڪ کان
معافي وٺو ﴿7﴾ گهر ۽ ٻاهر هر جڳهه اوهان سنجيدا ٿي ويندا ته **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**
گهر جي اندر به ضرور ان جون برڪتون ظاهر ٿينديون ﴿8﴾ ماءُ بلڪ چاهي ٻارن
جي ماءُ هجي ان کي ۽ پٽ گهر جي هڪ ڏينهن جي ٻار کي توهان چئي ڪري
ئي مخاطب ٿيو ﴿9﴾ پنهنجي محلي جي مسجد جي عشاء جي جماعت جي وقت
کان وٺي ٻن ڪلاڪن جي اندر سمهي پئو، ڪاش! **تَهَجَّد** ۾ اک کلي وڃي نه ته
گهٽ ۾ گهٽ فجر جي نماز ته باساني (مسجد جي پهرين صف ۾ باجماعت) **مُسَرَّر**
ٿي وڃي ۽ پوءِ ڪم ڪار ۾ به سُستي نه ٿئي ﴿10﴾ گهر جي ڀاتين ۾ جيڪڏهن

نماز جي سُستي، بي پردگي، فلمن، ڊرامن ۽ گانن باجن جو سلسلو هجي ۽ جيڪڏهن اوهان سر پرست نه آهيو ۽ توهان کي غالب گمان آهي ته اوهان جي نه ٻڌي ويندي ته بار بار توڪڻ بدران، سڀني کي نرمي سان مڪتبه المدينه جون جاري ٿيل ستنن پري بيانن جون آڏيو وڊيو سي ڊي ٻڌرايو ڏيکاريو، مدني چينل به ڏيکاريو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** ”مدني نتيجا“ حاصل ٿيندا (11) گهر ۾ ڪيتريون ئي چڙهون ملن بلڪ مار به کائڻي پوي، صبر، صبر ۽ صبر ڪريو. جيڪڏهن توهان زبان درازي ڪندؤ ته ”مدني ماحول“ بڻجڻ جي ڪا اميد ناهي بلڪ مزيد بگاڙ پيدا ٿي سگهي ٿو ته هروپرو سختيءَ ڪرڻ سان اڪثر شيطان ماڻهن کي ضدي بڻائي ڇڏيندو آهي (12) مدني ماحول بڻائڻ جو هڪ بهترين ذريعو هي به آهي ته گهر ۾ روزانو فيضانِ سنت جو درس ضرور ضرور ڏيو يا ٻڌو (13) پنهنجي گهر وارن جي دنيا ۽ آخرت جي بهتري لاءِ دل سوزي سان دعا به ڪندا رهو فرمان مصطفيٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آهي: **الِدُّعَاءُ سَلَاحُ الْمُؤْمِنِ** يعني دعا مومن جو هٿيار آهي. (المستدرک للحاکم ج 2 ص 162 حديث 1855) (14) ساهرن ۾ رهڻ واريون جتي گهر جو ذڪر آهي اتي ساهرن ۽ جتي والدين جو ذڪر آهي اتي سس ۽ سُهري سان اهوئي حُسن سلوڪ بجا آڻين جڏهن ته ڪو مانع شرعي نه هجي (15) ”مسائل القرآن“ ص 290 تي آهي هر نماز کان پوءِ هيٺ ڏنل دعا اول ۽ آخر درود شريف سان هڪ ڀيرو پڙهي **وَنُوَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** ٻار ٻچا ستنن جا پابند بڻجي ويندا ۽ گهر ۾ مدني ماحول قائم ٿيندو. دعا هي آهي: **(اللَّهُمَّ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لِكُلِّ سَلَامَةٍ إِمَامًا)** (1) (”اللَّهُمَّ“ قرآني آيت جو حصو نه آهي)

¹ ترجمو ڪنزالايمان: اي اسان جا رب اسان کي ڏي اسان جي زالن ۽ اسان جي اولاد مان اکين جي ٽٽائي

۽ اسان کي پرهيزگارن جو اڳواڻ بڻاءِ - (پ 19 الفرقان 74)

﴿16﴾ نافرمان ٻار يا وڏو جڏهن ستل هجي ته 11 يا 21 ڏينهن ان جي سيرانديءَ کان بيهي ڪري هيٺ ڏنل آيتون صرف هڪ ڀيرو ايتري آواز سان پڙهو جو ان جي اک نه کلي بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱۰۰ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِیْدٌ ۱۰۱ فِی لَوْحٍ مَّحْفُوْظٍ ۱۰۲ (اول ۽ آخر هڪ دفعو درود شريف) ياد رهي! وڏو نافرمان هجي ته ان جي ننڊ جي وقت وظيفو پڙهڻ سان جاڳڻ جو انديشو آهي خاص ڪري ان وقت جڏهن ان جي ننڊ گهري نه هجي ۽ اها خبر پوڻ مشڪل هجي ته صرف اکيون بند آهن يا سمهي رهيو آهي، تنهنڪري جتي فتني جو خوف هجي اتي اهو عمل نه ڪيو وڃي خاص ڪري زال پنهنجي مڙس تي اهو عمل نه ڪري ﴿17﴾ ۽ نافرمان اولاد کي فرمانبردار بڻائڻ لاءِ مراد پوري ٿيڻ تائين فجر نماز کان پوءِ آسمان ڏانهن رخ ڪري ”يَاشْهِيْدُ“ 21 ڀيرا پڙهو (اول ۽ آخر هڪ ڀيرو درود شريف پڙهو) ﴿18﴾ مدني انعامات مطابق عمل جي عادت بڻايو ۽ گهر جي جنهن فرد جي دل ۾ نرمي ڏسو ان ۾ ۽ اوهان جيڪڏهن پيءُ آهيو ته اولاد ۾ نرمي ۽ حڪمت عملي سان مدني انعامات جو نفاذ ڪريو الله عَزَّوَجَلَّ جي رحمت سان گهر ۾ مدني انقلاب برپا ٿي ويندو ﴿19﴾ پابندي سان هر مهيني گهٽ ۾ گهٽ ٽي ڏينهن جي سنتن جي تربيت جي مدني قافلي ۾ عاشقان رسول سان گڏ سنتن ڀريو سفر ڪيو، ۽ گهر وارن جي لاءِ به دعا ڪيو، مدني قافلي ۾ سفر جي برڪت سان به گهرن ۾ مدني ماحول بڻجڻ جون مدني بهارون ٻڌڻ لاءِ ملن ٿيون.

هر صبح هي نيت ڪري وٺو

اڄ جو ڏينهن اک، ڪن، زبان ۽ هر عضوي کي گناهن ۽ فضوليات کان بچائيندي، نيڪين ۾ گذاريندس. اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ

ڪارڪردگي براءِ رضاءِ ربِّ الانام عَزَّوَجَلَّ جا ڪم

(1)	هن مهيني جي اڪثر ڏينهن ۾ مذڪوره مدني انعامات تي عمل جي ڪوشش رهي؟					
(2)	هن مهيني جي اڪثر ڏينهن ۾ گهٽ ۾ گهٽ 12 ڀيرا لکي ڪري گفتگو فرمائي؟					
(3)	هن مهيني جي اڪثر ڏينهن ۾ گهٽ ۾ گهٽ 12 ڀيرا اشاري سان گفتگو فرمائي؟					
(4)	هن مهيني جي اڪثر ڏينهن ۾ گهٽ ۾ گهٽ 12 ڀيرا چهري تي نگاهون وجهڻ جي بنا گفتگو جي ڪوشش فرمائي؟					
(5)	هن مهيني جي اڪثر ڏينهن ۾ گهٽ ۾ گهٽ 12 منٽ قفل مدين جي عينڪ استعمال فرمائي؟					
(6)	هن مهيني توهان اميراهلست دامت برکاتهاُ العالیه جي ڪيترن رسالن جو مطالعو فرمايو؟					
	<table><tr><td>پهريون هفتو</td><td>ٽيون هفتو</td><td rowspan="2">ٽوٽل تعداد</td></tr><tr><td>ٻيون هفتو</td><td>چوٿون هفتو</td></tr></table>	پهريون هفتو	ٽيون هفتو	ٽوٽل تعداد	ٻيون هفتو	چوٿون هفتو
پهريون هفتو	ٽيون هفتو	ٽوٽل تعداد				
ٻيون هفتو	چوٿون هفتو					
(7)	هن مهيني 52 مدني انعامات مان ڪيترن تي عمل جي ڪوشش رهي؟					
(8)	هن مهيني ڪيترا ڏينهن فڪر مدين جي سعادت حاصل ٿي؟					

عطار جو پيارو اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ هن مهيني عطار جو دوست عطار جو منظور نظر محبوب عطار بڻجڻ جي سعادت حاصل ٿي ان شاء الله
 عَزَّوَجَلَّ ايندڙ مهيني گهٽ ۾ گهٽ مدني انعامات تي عمل جي ڪوشش ڪندس.

عمل ڪرڻ جو آسان طريقو

رسالتي ۾ هر مذهبي انعام جي هيٺ 30 ڏينهن جا ڏنل آهن. روزانو مقرر ڪيل وقت تي **فڪر مدينه** (يعني محاسبِي جي دؤران ڏنل آسان جو سلسلو) ڪيو جن مذهبي انعام تي عمل جي سعادت ملي. هيٺ ڏنل ۾ (✓) نشان لڳايو ۽ عمل نه ٿيڻ جي صورت ۾ (0) لڳايو. اِنْ شَاءَ اللّٰهُ بَندِريج عمل ۾ اضافي سان گڏ دل ۾ گناهن کان نفرت محسوس ڪندؤ.

حديث پاڪ ۾ آهي: (آخرت جي معاملي ۾) گهڙي ڪن غور ۽ فڪر ڪرڻ 60 سال جي عبادت کان بهتر آهي. (الجامع الصغير للسيوطي حديث 5897 ص 365 دارالكتب العلميه بيروت)

دعاء عطار: يا الله غُورُ! جيڪو تنهنجي رضا جي لاءِ مذهبي انعامات تي عمل ڪري روزانو ڏنل آسان پڙ ڪري هر مذهبي مهيني پنهنجي ذيلي مشاورت جي نگران وٽ جمع ڪرائي ته تون ان جي عمل ۾ استقامت عطا فرمائي ڪري ان کي پنهنجو مقبول ٻانهو بڻاء.

سنه 14 هـ

مذهبي مهينو

نالو ۽ ولديت عمر تقريبناً

مڪمل پتو

پير ڪ نمبر وارڊ / سرڪل جيل / شهر

توهان **فڪر مدينه** (يعني محاسبِي جي دؤران ڏنل آسان پڙ ڪرڻ) جي لاءِ ڪهڙو وقت مقرر فرمايو آهي؟

فيضان مدينه محرم سوداگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

Tel: +92-21-34921389 to 93

www.dawateislami.net , translation@dawateislami.net